5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 248

ICGB

Marți 9 Septembrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65, 9.15, 18.— | STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.-, 6 luni 20.-, Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Insertii și reclame 3,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11. Brezoianu. 11

O declarație a regelui George

VEDERI DIN CERNAUȚI

Primăria orașului care servește de reședință guvernatorului rus

București, 8 Septembrie 1914

Să avem încredere

Este explicabilă nerăbdarea pe cari o arată unii față de evenimentele ce se pregătesc și cari vor trebui să se producă. Este explicabilă, și întrucât manifestarea ei se mentine în marginile legalității și a ordinei celei mai stricte, nu poate fi nici de reprobat iar că aceste margini nu se vor depăși, despre aceasta credem că garantează bunul simț al fiecăruia, bun simț care mai ales în aceste împrejurări trebuie să predomine.

Într'o țară cu libertățile pe cari le avem noi, manifestările opiniei publice nici nu pot și nici nu trebuie să fie oprite, câtă vreme ele rămân demne și nu degenerează.

Dar mai este o datorie ce trebuie să se facă față de opinia publică, și aceasta este ca îndemnurile ce i se dau să fie acelea ale judecății reci și bine cumpănite.

Oricât ar fi de arzătoare momentele prin cari trecem, ele totuși, sau cu atât mai mult, cer din partea noastră dreaptă chibzuială și ferire de orice pripeală de judecată.

O astfel de pripeală ar fi, dacă cineva ar crede că aceia cari stau la cârma statului nostru, și cari sunt în măsură a cunoaște mai bine și situația externă și pe cea internă, precum și toate legăturile ce pot fi între aceste situații, ar fi mai puțin patrioți decât fiecare din noi, sau ar avea mai puțin vederea clară asupra celor ce se cuvine să facem noi, spre urmărirea realizării idealurilor noastre.

Opinia noastră publică trebuie să fie bine convinsă că împotriva sentimentelor, a credințelor și a idealurilor ei nimic nu se va face, fiindcă nimic *nu se va putea* face. Dar nu este momentul ca ea să izbucnească; un astfel de moment nu s'ar putea numi sosit, decât atunci când s'ar încerca un pas sau o directivă împotriva sentimentului obștesc. Dar poate oare să fie vorba despre așa ceva?

Nu trebuie să creadă nimenea că acela cari au în mâinile lor conducerea destinelor acestei țări pot avea alte idealuri sau alte năzuințe decât sunt acelea ale națiunii. Nu trebuie de asemenea să creadă nimeni că ceilalți fruntași ai țării, aceia cari astăzi nu iau parte la sarcinele și răspunderile cârmuirii ar putea să lipsească dela postul lor și de la datoria ce totuși o au față de țară.

Cu aceste garanții, opinia noastră publică poate să fie mulțumită și liniștită. Dacă, totuși, manifestări s'au produs și poate se vor mai produce, ele au să se mențină în înțelesul de sprijinire a unei acțiuni ce nu va putea fi decât în sensul dorit de toți, iar nici decum de protestare împotriva unor închipuite năzuințe contrare sau întârzieri fatale.

Întrunirea românilor transilvăneni

Alaltă-seară la orele 9 un mare număr de români transilvăneni s'a întrunit în sala din fund a teraseĭ Oteteleșanu.

Cel dintâi a vorbit d-l N. Popovici, din Sibiu. D-sa într'o cuvântare foarte caldă, arată starea actuală a românilor din Transilvania, cari contra sentimentelor lor au fost nevoiți să se ducă să lupte și să-și verse sângele pentru aceia cari îi asupresc mai mult.

Face apel la toți românii transilvăneni să se înscrie voluntari, ca împreună cu glorioasa armată română să treacă Carpații și să scape pe românii asupriți de sub jugul ungurimeĭ, îndeplinind astfel visul tuturor, care este unirea tuturor românilor.

D-l I. Maxim, student transilvănean, spune că predecesorii noștri au luptat pentru unirea culturală a românilor de peste munți cu cei din țară; tinerimeĭ de azi îi este dat să îndeplinească acuma și unirea politică. Românii de peste munți așteaptă cu nerăbdare eliberarea lor de sub jugul ce-i apasă și unirea lor definitivă cu țara mamă.

D-l I. Șoimu (din Cărpiniș, comuna natală a luĭ Crișan) arată că cei dintâi cari au luptat pentru liberarea românilor au fost Horia, Cloșca și Crișan. Românii transilvăneni cari se află în România se vor uni cu cei din țară și împreună trecând Carpații vor duce în Transilvania steagul liberator al românilor de acolo.

D-l I. Topârceanu, spune ca să avem încredere în bărbații politici români, că ei sunt aceia cari însuflețiți de aceleași sentimente, lucrează la înfăptuirea idealuluĭ nostru.

D-sa aduce la cunoștință că aceĭ români transilvăneni, cari doresc să se înscrie voluntari în armata română, să se prezinte la d-sa acasă, unde s'a deschis o listă a voluntarilor transilvăneni.

La orele 11 întrunirea s'a terminat. Publicul s'a răspândit în liniște.

Bulgaria să se explice

Primim următoarea scrisoare:

Giurgiu, 6 Septembrie

D-le Director

Am citit cu luare aminte declarațiile făcute de d. S. Radev, ministrul Bulgarieĭ la București, către unul din colaboratorii dv.

Între altele, d-sa spune că e o poveste îngrămădirea vaselor și șlepurilor austro-ungare în porturile bulgărești.

Se poate ca d. Radev să nu aibă informațiuni în această privință; eu însă, în călătoriile mele de afaceri, am văzut numeroase șlepuri austro-ungare concentrate astfel încât, la un moment dat, să se poată alcătui un pod peste Dunăre.

Am mai văzut că vasele austro-ungare de mărfuri și de pasageri din josul și din susul Dunării, se găsesc în porturile bulgare și că se petrece ceva pe ele; după cât am auzit, vasele acestea se înarmează.

Toate astea nu miroase a neutralitate și o esplicație nu ar strica de loc.

Primiți vă rog stima mea.

Vechiul

* Pentru orice reclamațiuni sau schimbări de adrese, d-nii abonați sunt rugați a atașa și una din benzile cu care primesc ziarul; contrar, reclamațiunea sau schimbarea de adresă nu vor fi rezolvate.

Glasul României va fi ascultat

„Glasul României va fi ascultat"
A răspuns monarcul celor-ce a 'ntrebat:
„Noĭ vom pune pieptul ?"
Vorbe mari și grele, pline de 'nțeles,
Pentru iĭ țării cari-aŭ și purces
Să-și găsească dreptul.

Căci vecinii lacomi, cum iĭ știm că sânt,
Aŭ pus la tocmeală pumnul de pământ
Ce ni-l datorau.

Și, ca să răspundă glasuluĭ divin,
Vodă iarăși strânge oști către Vidin,
Oști care zburau.
Și în opt zile numaĭ tremurau Balcanii,
Înviau viteji din Smârdan și Plevna, înviau curcanii,
Spaima luĭ Osman.

Iskerul se miră, Europa toată;
Lumea 'ntreag'admiră făcând ochii roată
Spre viteazul rege ș'oastea-i strănepoată
De popor roman.

Glasul României a fost ascultat,
Pacea turburată la noĭ s'a 'ncheiat,
Noĭ am triumfat.
România însă mai are un glas,
Glasul care-aleargă țară de popas
Peste țări și ape!

Să se stingă Nistru, Carpații să zboare!
Dunărea rămână singură în picioare
Mormântul să-și sape.

Lt. Trincu A. *Reg. 41 Infanterie*

RAZBOIUL EUROPEAN

- Serviciul nostru telegrafic -

PE FRONTUL OCCIDENTAL

Succesul împrumutului de război in Germania

Berlin, 7 Septembrie. — Despre strălucitul succes al împrumutului de război se anunță în mod oficial că până în momentul de față rezultatul subscripțiunilor nu poate încă fi stabilit definitiv; totuși se poate zice că rezultatul subscripțiunilor primite până acum se ridică la suma de 2 miliarde și jum. de mărci pentru împrumutul imperiului și la peste un miliard pentru bonurile de tezaur, adică la un total de peste 3 și jum. miliarde de mărci. Aceste cifre se vor mai mări și succesul depășește toate prevederile: e o probă strălucitoare de puterea financiară precum și de entuziasmul patriotic al poporului german. (Wolffbureau).

O declarație a regelui George

Londra, 6 (sosită 7 Septembrie). — In discursul său de închidere a sesiuneĭ Parlamentuluĭ, regele Angliei a spus:

Luptăm pentru un scop onorabil și nu vom depune armele de cât când acest scop va fi cu desăvârșire atins.

AM CEA MAI MARE INCREDERE IN SFORȚARILE LEALE ALE SUPUȘILOR MEI. (Reuter)

Suedia rămâne neutră

Stockholm, 7.—*In Senatul suedez, ministrul de externe a declarat că guvernul e unanim hotărît a salvgarda neutralitatea Suedieĭ până la urmă. Toți șefii de partid aŭ declarat că sunt în perfectă înțelegere cu guvernul în această privință. (A.. R.).*

VICTORIILE armatei ruse

Petrograd, 6 Sept.— Ora 17. — *Comunicatul statuluĭ major al generalisimuluĭ zice:*

Trupele rusești aŭ cucerit pozițiunile întărite Seniava și Sambor. Trupele austriace aŭ fost respinse de la Vișnia dincolo de râul San. In ținutul Radymnomedyka, austriacii aŭ distrus podurile pe râul San. Iaroslaw e învăluit de flăcări.

In ziua de 2, în ținutul Sandomierz și Radomysl, am făcut 3000 de prizonieri și capturat 10 tunuri.

La Nemirow și împrejurimi am capturat 3000 de chesoane.

In locurile ocupate, rușii găsesc mulți soldați dușmani care rătăcesc în mod izolat și care se predă numaĭ decât.

Pe frontul german nu a fost nici o luptă. (Westnik). (A. R.)

SCUFUNDAREA unui vapor

Viena, 6. — **Se telegrafiază din Fiume că direcția societățeĭ de navigație „Adria" a comunicat în mod oficial că vaporul societățeĭ „Bathory" s'a scufundat în apropiere de Vigo (Spania) în drumul său dela Havre la Fiume. Vaporul avea pașaoporte franceze și engleze. Direcția societățeĭ „Adria" adaugă că vaporul a fost scufundat și declară a fi având probe spre a cere îndemnizări.**

Echipajul a fost salvat. (K. K. Korespondenz Bureau).

Englezii au ocupat un oraș din Guinea germană

***Berlin, 7. Oficial.* — Englezii aŭ ocupat, precum era de așteptat, orașul Rabaul, sediul guvernuluĭ în Noua Guinea germană. (A. R.).**

Victorie germană în gubernia Suwalki

— Telegramă Oficială —

Generalul von Hindenburg raportează, că cu ocazia luptelor din guvernământul rusesc Suwalki, lupte date în ultimele zile, 45.000 de ruși aŭ mai fost făcuți prizonieri, capturându-se totdeodată peste 300 de tunuri.

Aviator francez prizonier la germani

Berlin, 7. — După ziarul Berliner Tagblatt, aviatorul francez Chevillard a fost scoborît de la o înălțime de o sută de metri și făcut prizonier. (A. R.)

Inecarea unui vapor ungaresc de către englezi

— Amănunte —

Budapesta, 7. — Societatea de navigație „Adria" a adus la cunoștința guvernuluĭ ungar înecarea vaporului societățeĭ „Bathory" de către englezi, deși cest vapor avea un pașaport eliberat de autoritățile engleze.

Echipajul, împreună cu căpitanul, aŭ fost declarați prizonieri de război și transportați la Dorchester. (A. R.).

Un comunicat austriac

Viena, 6 (ora 8 și 10). — Oficial. **Noua grupare a armateĭ noastre pe frontul de nord e în curs. Inaintarea în mod izolat a uneĭ divizii de infanterie dușmană a fost respinsă în ziua de 4 cu pierderi mari pentru dușman. Un mic cap de pod, la Seniawa, a fost apărat într'un mod eroic de slabe detașamente austro-ungare, cari aŭ silit pe dușman să aducă două corpuri de armată și ceva artilerie grea.**

Scopul fortificațiunilor, fiind îndeplinit, ele aŭ fost părăsite în mod voluntar.

(ss) Suplinitorul șefuluĭ de stat major, general Hoefer

Deputat învinuit de trădare

Strassburg, 7. — O anchetă a fost deschisă asupra cazuluĭ de înaltă trădare de care e învinuit fostul deputat la Reichstag și la Dieta din Alsacia-Lorena, d. Blumenthal, primar al orașuluĭ Colmar. (A. R.)

Frantz Iosef vizitează pe răniți

Viena, 6 sosită 7).—*Impăratul s'a dus în trăsură dela Schoenbrunn la palatul Augarten, care servește ca spital rezervat „Cruceĭ roșii", spre a vizita pe răniții. Impăratul a stat timp de un ceas în acest spital, spunând câteva cuvinte fiecăruĭ rănit, întrebându-l în ce luptă a fost rănit, etc. O mulțime enormă s'a strâns în străzile învecinate făcând ovațiuni suveranuluĭ. (K. K. Korrespondenz Bureau).*

Căpitan englez spion căzut în luptă

Viena, 6 (sosită 7). — Korrespondenz Bureau primește din Londra știrea că în ultimele lupte căpitanul Bertram Stewart, care fusese condamnat acum în urmă pentru spionaj, a căzut. (A. R.)

IN AJUTORUL POPULAȚIEI DIN PRUSIA

Viena, 6. — Primarul Vieneĭ, d-l Weiskirchner a trimes ambasadoruluĭ german de aci, d-l Tschirsky o scrisoare în care îi face cunoscut, că municipalitatea vieneză a dăruit 15.000 coroane pentru a veni în ajutor populațiuneĭ din Prusia orientală, care a avut de suferit în urma invazieĭ rușești. (A. R.)

Pe frontul oriental

De pe câmpul de luptă

— Știri din sursă rusă —

Petrograd, 6. — Ofițerii japonezi și generalul lor Okiama aŭ declarat ziariștilor ruși că întreaga Japonie este pentru alianța cu Rusia.

*

Ziarul englez „Evening News" constată că ofițerii și soldații din armata olandeză simpatizează cu Tripla-Intelegere.

*

Călătorii, cari aŭ sosit din Constantinopole, spun că foametea domnește acolo.

*

Rezerviștii greci se reîntorc în grabă în țara lor.

*

Ziarele din Roma aŭ publicat articole pline de admirație pentru generalisimul francez Joffre, a lcăruĭ plan a condus la retragerea a cinci armate germane.

Incercările fostuluĭ cancelar german, d-l Buelow de a impresiona Italia în favoarea Germanieĭ aŭ dat greș.

Acum la Berlin se caută a se micșora efectul produs de retragerea germanilor în Franța.

*

La Viena, cercurile politice sunt foarte neliniștite și aproape desnădăjduite, deoarece armata germană nu mai poate veni într'ajutor armatelor austriace.

Părerea generală e că ar trebui să se înceapă tratativele de pace spre a încerca să se salveze rămășițele monarhieĭ.

*

S'a remarcat că, în ultimele zile Enver bey a înterzis ziarelor să atace statele din Tripla-Intelegere, mai ales pe Rusia.

*

Ziarele engleze „Daily Mail" descrie haosul care domnește în Austria, în urma victoriilor rușești și zice că guvenul austriac e izolat: nimenĭ nu mai are încredere în el. Industria e ruinată. Fugarii din armatele înfrânte nu pot intra în Capitală.

*

Se afirmă că guvernul bulgar a acordat mobilizatilor austriaci și germani înlesniri însemnate la prețul călătorieĭ pe căi ferate.

*

Petrograd, 6. — Scrisorile trimise de prizonieri austriaci și germani în țările lor, spun toate, că prizonierii sunt bine tratați din partea rușilor.

*

Cavaleria austriacă, ce a suferit atât dela începerea războiuluĭ, a dispărut cu totul din câmpul de luptă, așa în cât în partea a doua a luptelor din Galiția, cavaleria austriacă nici nu a încercat să libereze trupele de arier-gardă hărțuite de ruși.

Dincolo de Vistula, trupele germane de ante-gardă aŭ construit întăriri pe frontul Censtochow-Welune-Slesine. (Westnik).

(A. R.)

*

Petrograd, 6. —Agenția Westnik **transmite următoarele:**

Ziarul Temps spune că germanii aŭ concentrat pe frontul lor toate corpurile cari operaŭ până atunci separat, aceasta cu scopul de a încerca o ultimă tentativă disperată de ofensivă, înainte de retragerea definitivă; dar, adaugă acel ziar, totul arată că vom eși și de astă dată învingători ca și în lupta de pe Marna.

*

La Camera Lorzilor, Kitchener a declarat că până la primăvară Anglia va fi desfășurat toată puterea ei de rezistență fulgerătoare.

*

Camera Comunelor a amânat până după războiu discuțiunea Home-Rule-luĭ.

Prima lună de războiu a pricinuit Angliei o cheltuială de 45 milioane livre sterlinge; totuși, cu toate cheltuelile acestea, scontul este la Londra de 3½%.

*

La Camera Comunelor, după cetirea discursuluĭ tronuluĭ și închiderea sesiuneĭ, până la 14 Octombrie, manifestațiuni impunătoare patriotice aŭ avut loc. Ziarele constată că niciodată parlamentul englez n'a fost martor unuĭ asemenea precedent.

(A. R.)

* *Ziarul* Bukarester Tagblatt *își permite, după un act de o gravă inconștiență, pe care la sfârșit în numărul său precedent, un limbagiu de o obrăznicie fără seamăn la adresa întregeĭ prese românești.*

După ce un ziar a fost înfierat, împreună cu directorul luĭ, împământenit din greșală, așa cum a fost înfierat „Bukarester Tagblatt" de toată presa românească independentă și de partid, — numaĭ un cinism revoltător, poate să mai explice obrăznicia din numărul său de eri.

Cu asemenea pamflete însă, nu se discută. Noi ne-am spus cuvântul și așteptăm ca cel în drept, începând cu „Sindicatul Ziariștilor", să-și facă datoria.

*

Petrograd, 6. — Casele de depuneri germane aŭ fost invitate să ia parte la un nou împrumut, fondurile militare fiind epuizate.

*

Dizenteria bântue printre trupele germane la Heidelberg.

*

Valorile rusești sunt în urcare în Suedia.

*

O telegramă din Milano zice că Austro-Ungaria e în ajun de a face bancrută.

*

După o corespondență privată din Lwow, o mulțime de locuitori din Galiția, aŭ fost internițați la Linz.

*

In ziua de 15 Septembrie va avea loc congresul opoziției bulgare la Sofia.

*

Șeful partiduluĭ socialist austriac, d-l Adler, e de părere că situația Austro-Ungarieĭ e critică.

*

D-l Ghenadiew a declarat corespondentuluĭ ziaruluĭ „Tanin" că alianța balcanică e cu putință cu condiția de a anula tratatul dela București.

*

O corespondență privată dela Constantinopole zice că, cu începere dela 1 Turcia va suspenda activitatea birourilor poștelor străine.

*

Cu începere dela 28 August, tonul articolelor ziarelor străine s'a schimbat în admirație din cauza succeselor armatelor rușești.

*

O răzvrătire e probabilă în armata austriacă precum și o revoluție în Bosnia.

*

In scrisorile lor, prizonierii austriaci se miră de tratamentul uman la care sunt supuși de autoritățile rușești.

*

Artileria austriacă lângă Krasnostaw, a nimicit din eroare un regiment austriac.

DESMINȚIRI

DIN SURSA AUSTRIACA

Legațiunea austro-ungară din Capitală ne roagă să publicăm următorul comunicat:

Viena, 6. — *(Oficial).* Știrile tendențioase răspândite de tripla înțelegere despre situația monarhieĭ, precum și pretinsele înfrângeri suferite de trupele noastre depășesc limitele moraleĭ publice; mai ales în ceea ce privește încercările de a provoca neînțelegeri între monarhie și Italia.

Informația privitoare la concentrarea mai multor corpuri de armată și la pregătirile intensive în Tirolul meridional sunt ridicole, de oarece toate forțele mobile ale monarhieĭ sunt angajate în cele două teatre de războĭ. Incidentele din Pola sunt pe dea'ntregul inventate.

E foarte imprudent din partea dușmanilor noștri de a deduce din concentrarea din urmă a armateĭ noastre că va mai înfrunta un eșec, de oarece tocmai adversarul nostru va avea să simtă forța armateĭ noastre.

Datele privitoare la prizonieri și la numărul tunurilor luate sunt în mod suficient rectificate de declarațiunile oficiale.

Stirile despre înfrângerile noastre pe frontul sârb sunt neadevărate, ceeace se vede din buletinele oficiale și pe care evenimentele viitoare le vor confirma pe deplin. (A. R.)